

ИЗЛИЗА:
въ Варна
Вторникъ и Петъкъ
въ Бургасъ
срѣда и Недѣля

Абонаментъ за България:
За година . . . 16 лв.
6 м-ца . . . 8
3 м-ца . . . 5
За странство:
За година . . . 30 лв.
6 м-ца . . . 16
Винаги прѣдплатени.

Единъ брой 10 ст.

Телефонъ въ Варна № 223.

Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

Телефонъ въ Бургасъ № 135.

БУРГАСКО ИЗДАНИЕ ТЪРГОВСКИ ФАРЪ LE PHARE DU COMMERCE.

СУБСИДИРАНЪ ОТЪ ВАРНЕНСКАТА и БУРГАЗСКАТА ТЪРГОВСКИ КАМАРИ.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледѣлие и индустрия.

Варн. Градска Библиотека

на I и II в.
стр. по 70 ст., на IV-та
стр. 20 стотинки,

За по-вече обнародва-
ния се прави особено
споразумение.

Съобщения, ръкописи и
суми се изпращатъ до
уредника:

П. ДРАГУЛЕВЪ.

Единъ брой 10 ст.

Георги С. Попевъ — Бургасъ
ТЪРГОВИЯ НА ЕДРО.

Постоянни депозити отъ: ЗАХАРЪ каси — рѣзанъ; ЗАХАРЪ ситенъ
ЗАХАРЪ келе; КАЛАЙ; БАКЪРЪ (мѣдъ);
СИНЪ КАМЪКЪ; КАФЕТА — разни; ПИПЕРЪ червенъ (македон-
ски); САПУНЪ — марсилски; САЛАМАКЪ (нишадъръ) и други ви-
дове колониални стоки.

Телеграфически адресъ: Георги Попевъ.

ТЮТЮНИ и
ПАПИРОСИ
„ПРОГРЕСЪ“
КОНЯКЪ
МАСТИКА
АМЕРЪ ВЕРМУТЪ
РОМЪ СЪ НАЙ-ДОВРИ
Т. Д. Кършевъ & Синъ — Сливенъ

ДИЗЕЛЪ МОТОРИ (DIESEL)

най икономичния и най-сигурния двигателъ на XX вѣкъ отъ
8 — 2000 конски сили.

Фабрикация Linke Hoffmann—Werke въ Breslau (Герм.)

Оферти при поискване. Цѣни ефтини и изплащане на срокове.

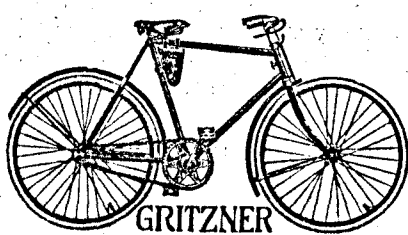
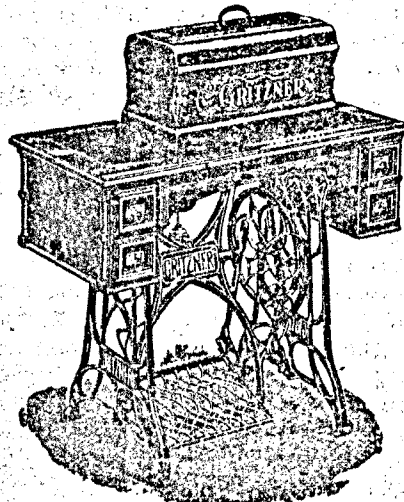
Прѣдставителъ за България:
МАРКО ШЕХТЕРЪ — СОФИЯ.

„ГРИТЦНЕРЪ“

ИСКАТЕ ЛИ ДА ИМАТЕ

ЛЕГКЪ, ЕЛЕГАНТЕНЪ

БЪРЗОХОДЕНЪ

ДОКАЗАНА ЗДРАВИНА
ВЕЛОСИПЕДЪ,

ТИХА И БЪРЗОШЕВНА легковидираща се, здрава

съ специаленъ апаратъ за бродирание, шиюща напредъ и назадъ
гарантирана и луксозна машина?

ВЗЕМЕТЕ СИ „ГРИТЦНЕРЪ“

не вземайте други, до като не прѣгледате прочутитъ машини и
велосипеди „ГРИТЦНЕРЪ“

Защото само този не е взелъ отъ тѣхъ, който не ги е видѣлъ,
ПРОДАВАТЪ СЕ ВЪ БРОЙ НА СРОЧНИ ИЗПЛАЩАНИЯ

ПОПРАВКИ БЕЗПЛАТНО

голямъ депозитъ отъ

най-усъвършенствуванитъ плетачни машини

„МЕТЕОРЪ“

„УНИВЕРСАЛЪ“

СЪ ЕДИНЪ И ДВА НОМЕРА ДЕБЕЛИНИ

Прѣдставители за България: БР. К. БЪКЛОВИ, Русе, София, Варна.

Прѣдставителство въ всички градове на Царството.

Гаврилъ Пеневъ & с-не Бургасъ

КОМАНДИТНО ДРУЖЕСТВО

Телефонъ № 109

Téléphon № 109

САМО ПРИ-НАСЪ ще намѣрите най износни цѣни и условия,
пъленъ чешитъ отъ разни

колониални, желѣзарски и бояджийски стоки

ДОСТАВЯМЕ ОТЪ: ФАБР. и МИНИТЪ цѣли вагони; сурови же-
лѣза, Чамберлици, Шведски желѣза, Махлъци, Черна ламарина, Гал-
ванизирана ламарина, Телени гвоздеи, Цинкъ, Безирови масла, Кини
Крокодилъ, Империялъ, Джамове, Белгийски цементъ хедроликъ,
желѣзни грѣди (пугрѣли), каменни въглища, кардифъ, коксъ, антра-
цитъ и килимми, Марсилски керемиди, торби калкутски, 2 1/2 либри
и солени, 2 1/4 либри земни бои, стипца, зачка, сода бикарбонатъ,
захаръ, кафета, калай, бакъръ, олово, чугунъ, синъ камакъ, мине-
рални, слънчогледови, фъстъчни, памучни, и дървени масла и черъ
пиперъ Сингапуръ. При спецификация.

Винаги прѣди да си набавите стокитъ, искайте нашитъ цѣни. Сж-
щевременно държимъ и въ депозитъ сурови желѣзни шини, желѣз-
ни грѣди (пугрѣли), Цинкъ, Ламарина, Гвоздеи, Калай, Бѣло тенеке,
Синъ камакъ, Цементъ, Марсилски керемиди, Камъни въглища,
Безирови масла — бои бодливъ тель.

Каменни въглища, кардифъ, антрацитъ и коксъ

Масла: дървени, памучни сусамови, фъстъчни слънчогледови
маслини и др.

Винаги прѣди да си набавите стокитъ искайте нашитъ цѣни.

Бр. Ц. Кулеви-Бургасъ

Телефонъ № 21.

Телегр. адресъ: Кулеви.

Голямъ складъ — Цѣни най-износни.

Грѣди желѣзни (пугрѣли),
желѣза всички видове; четвър-
тити, плоски, фасонирани, чам-
берлици; Ламарини: черна, гал-
ванизирана; Цинкъ; Гвоздеи: те-
лени, желѣзни, подковни; Под-
кови, тель бодливъ; Стомона
(челикъ) въ каси и на прѣти;
Порци за кола, аршиници, ло-
пати, кофи, коси, сѣрпове, мо-
тики, копачи, вили, търмѣци,
плочи за печки, тенеке бѣло,
калай, нишадъръ, олово, сачми,
цементъ беоцински, масла ма-
шинни, стипца, катранъ, смола, плугове и др.

Единственъ депозитъ на:

пушки, револвери, барутъ, патро-
ни, фитилъ, гилзи, явзи, тапи и др.

ПРОДАЖБА И НА ЕДРО.

Пушки отъ 25 лв. и револвери отъ 8
лева нагоръ.

Имайки винаги голѣми ангаджименти съ фабрики-
тъ, правимъ продажба и отъ направо съ конкурентни цѣни.

Прѣди да дадете порѣчкитъ си кждето и да е, искайте и
НАШИТЪ ЦѢНИ.

Д. С. ЖЕЧКОВЪ

комисонеръ — експедиторъ

БУРГАСЪ.

За телеграми: Д. ЖЕЧКОВЪ.

Телефонъ № 127.

Постояненъ депозитъ отъ турски каменни въглища отъ
„Козлу“ и „Килимми“.
Продажба на едро — франко вагонъ Бургасъ. Порѣчкитъ се
испълватъ веднага.

ФАБРИКАНТИ ЗА СОДА И ЛИМОНАДА!

Ароматна

вжгленна киселина

лимонадени английски СТЪКЛА содови, пи-
вокасни, винени и всѣкакви други.

При най износни цѣни и условия ще на-
мѣрите само при менъ.

МАРКО ШЕХТЕРЪ

ул. Мария Луиза № 25, СОФИЯ.

Георги Маринъ.

Социализма въ търговскитъ училища.

Не отъ вчера между ученицитъ на търговскитъ училища се явиха социалистическитъ идеи. До като послѣдователитъ имъ, изъ ученическата срѣда, бѣха малко, немър-
ливото отнасяне на надлѣжнитъ мѣста спрѣмо идентъ на соци-
ализма, можеше да бѣде простено. Сега обаче, слѣдъ като, както уз-
наваме, числото на мислящитъ се и декларирующитъ се за социали-
сти изъ ученическата срѣда е по-
растнало толкова много, че ученикъ не социализмъ изъ горнитъ два кур-
са се явявало изключение, сега, при паличността на това положение,
повелителенъ дългъ е на министер-
ството и учителството да взематъ мѣрки за борба противъ социализ-
ма въ търговскитъ училища.

Въ гимназитъ, които сж мно-
гочислени, кждѣто не се грижатъ да създадатъ търговеца и индустри-
алеца, а — общо-образованъ граж-
даинъ, способенъ въ послѣдствие да продължи образованието си по даденъ клонъ на чистата или при-
кладна наука, разпространението на социалистическитъ идеи е и по об-
яснимо, ако щете и по оправдано. Но разпространението на социализ-
ма въ търговскитъ училища, тия гнѣзда, въ които се отглеждатъ и подготвятъ бѣдащитъ ни капита-
листи: търговци и индустриалци, въ нашитъ очи се явява пакостно яв-
ление.

Наистина грамадното число отъ младитъ ученици, които на уче-
нишката скамейка се отдаватъ на социалистическото учение, послѣ встъпването въ живота, забравятъ ученическитъ увлечения, ставатъ добри търговци и индустриалци и само една незначителна частъ отъ тѣхъ оставатъ да се лутатъ изъ трънливитъ и каменливи пътеки на социализма. Но взето прѣдъ видъ, и това обстоятелство, все пакъ, не ни дава право да оставимъ всичко на живота и да се дезинтерсираме отъ съществуещото положение въ търговскитъ училища.

Трѣбва прочее по-големото и непосредственото началство да взе-
ме мѣрки. Какви трѣбва да бѣдатъ тия мѣрки?

Въ търговскитъ училища, може да се каже, прѣимущественно събъ-
щатъ внимание на чисто образова-
телната страна, като занемаря-
ватъ възпитателната. А за добрия търговецъ и индустриалецъ отъ по-
големо значение е търговско индустриалното възпитание, отъ колко-
то търговско-индустриалното обра-
зование. Въ миналото, имаме, та и сега имаме отлични търговци и ин-
дустриалци, които прѣуспѣваха и прѣуспѣватъ, не защото имамъ или имать нужното търговско обра-
зование, а защото имамъ и имать психологията и морала на търго-
вецъ и индустриалецъ. Трѣбва да имамъ усърдие въ работата, която започнахъ, трѣбва да имамъ въ-
ра въ добрия и край, трѣбва да имамъ находчивостъ и инициатива, жела-
ния и твърда воля за прѣодоляване на всички възможни прѣпят-
ствия по пътя за осъществяването на тия желания, трѣбва да обича-
мъ работата си и да вървашъ, че съ залгането надъ нея усигу-
ривашъ своя успѣхъ и успѣха на страната, за да може при най-
скромно начало да очаквашъ процъфтяване въ бѣдащето. Търго-
вецъ, който се отнася безъ жизне-
радостъ къмъ работата си и който се съмнява въ нейния успѣхъ, а още повече оизи който не върва въ успѣха и, е осъденъ на бързъ по-
гибель.

Какви добри търговци ще очак-
ваме ние отъ послѣдователитъ на социализма, когато възвѣатъ въ жи-
вота, щомъ като по разбирането имъ, тѣ сж осъдени отъ законитъ на капиталистическото общество на доживотно наемничество у силнитъ търговци и индустриалци?

Какво ще стане съ тия млади хора, синове на родители отъ срѣд-
на рѣжа, каквито сж повече отъ ученицитъ, когато тѣ въобще не вър-
ватъ, че въ бѣдаще е възможно за

тѣхъ нѣкакъвъ успѣхъ на самосто-
ятелна нога, когато върватъ, че всички усилия, за самостоятелностъ и имотностъ въ търговията или индустрията, се немилостиво рааби-
ватъ въ твърдинитъ на капиталистическитъ закони?

Какво бѣдаще ще иматъ тѣ ка-
то търговци, когато въобще не вър-
ватъ, че е възможно по-друго освѣнъ социалистическото бѣдаще? И каква любовъ въ работата си ще иматъ, когато търговската и индустриална работа, виждатъ само съ тъмнитъ учили на социализма, безъ да могатъ да видятъ нейнитъ свѣт-
ли, положителни страни за успѣха на нацията, на държавата, та дори и — на работническата класа?

Отъ такива пионери търговия-
та и индустрията иматъ само загуба. Вѣрно е, че, слѣдъ лутание въ продължение на повече или по-малко врѣме, подъ поучителнитъ удари на живота, болшинството отъ тия млади хора намиратъ правия пъкъ и — че тѣ не оставатъ съвсѣмъ загубени за страната, но питме ние, защо е училището, ако собственото свое дѣло то оставя на живота?

Само за двойното смѣтководство и за нѣкои и други теоритически познания ли?

На ли негова задача е да даде капиталистическа идеология и, ка-
питалистическо възпитание, наредъ съ съотвѣтното образование; на ученицитъ, зашто тѣ, тѣкмо така подготвени, тѣ ще бѣдатъ най-при-
годни за прѣдизначението си?

Защо тогава се занемарява първата работа?

Младата душа има свои потреб-
ности, които тя се стреми да задово-
ли. Когато училището се явява неподготвено за тая служба, явява се социализма и той я задоволява. Младешки идеализмъ намира въ него удовлетворение. Да се прѣд-
ставя търговската и индустриална дѣятелност, само като срѣдство за забогатяване, това е даже отласка-
вающе за идеалиста-младецъ. Ето защо той трѣбва да бѣде издигнатъ на височина, за да забѣлжи, че неговото стремление за печалба е една повелителна нужда на отечес-
кото за економическа мощъ и емансипация, той трѣбва да бѣде просветенъ да вижда, голѣмата не-
обходимость отъ капитализма въ нашата страна и неговата дълга честита бѣдина, той трѣбва да върва не само въ голѣмата полза отъ капитализма за нашата страна, поне до като достигнеме другитъ

напрѣднали капиталистически стра-
ни, той не само, че трѣбва да вър-
ва, слѣдъ обширно проучаване, въ доброто бѣдаще на капитализма у насъ, на което е не по-малко важ-
но, трѣбва да върва и въ доброто свое бѣдаще като капиталистъ.

Еднѣжъ добилъ тая идеология той редомъ съ нея би слѣдало да има всичкитъ ония качества на ха-
рактера, които изобразимъ по горѣ: инициативата, желанията за успѣхъ, твърдо прѣсѣлване на прѣдначер-
таното, честностъ и други такива.

За да може, прочее, туй да се постигне, ние прѣпорѣчваме не прѣсѣлване съ брутални мѣрки ученицитъ социалисти, а една чиста просвѣтна, културна борба. Върху подробноститъ и тукъ не можемъ да се спираме.

Направи ли се това, ние ще туриме край на социализма въ гнездото на капитализма и така още отъ училището ще излизатъ младежи жадни за търговска работа, върващи въ успѣха си чрезъ нея, упорити въ стремлението си да се въздигнатъ; ще туриме край на лутанието, което сега, кон повече, кон по-малко отъ свѣршилитъ търговско училище, прѣкарватъ, до като се намѣрятъ на правия пъкъ, ще туриме край на хабенето умъ и енергия по идейни увлечения и така ще имаме добри надеждни младежи сили за нашата едва сега схождаща търговия и индустрия.

Върваме, че ще бѣдме чути тамъ, гдѣто трѣбва.

Вѣстн. „Търговски Фаръ“ излиза въ Варна и Бургасъ.

Димитър & И. Ивановъ & Синове

БУРГАСЪ — СЛИВЕНЪ.

Телефони № 72 — 61.

Телегр. адресъ: Халжи Ивановъ.

Голѣмъ складъ — Износни цѣни

Желѣза всички видове; чамберлицы, ламарини, калай, бѣло тенеке, цинкъ и олово.

Желѣзни грѣди (путьрели), портландъ цементъ, телени гвоздеи, безиръ, холандски бои, подковни гвоздеи, петали, трѣмъ желѣзни и каучукови, лопати, кофи и всички сортове дребна желѣзария.

Разполагайки съ ангажименти за голѣми партии правимъ поръчки направо съ конкурентни цѣни.

Обява.

Подписания Апостолъ Ат. Лемонидисъ, членъ на търговската фирма въ Гр. Бургасъ „П. Г. Ланчиди & Ап. Лемонидисъ“, обявявамъ съ настоящето, че рѣшената търговска фирма е прѣстанала да функционира още отъ края на мѣсецъ септември 1912 година когато съдружниците ми Петръ Г. Ланчидисъ по случай общата мобилизация на Балканскитѣ държави е заминала за Гърция отъ кждѣто не се е върналъ и че подадохъ въ Бургаский Окр. Сждъ молба подъ входящия № 4991/10/III 1914 год. за разтурване на тази отдавна несъществуваща de facto фирма, слѣдователно за въ бждѣще нѣма абсолютно никаква връзка между П. Г. Ланчиди и мене и не признавамъ вече никаква сключена отъ него въ името на фирмата сдѣлка, а ако се укаже такава той самъ и лично ще си носи отговорността спрямо трето лице.

Съ почитание: Апостолъ Ат. Лемонидисъ.

Иоханъ Вайнтраубъ & С-не

БУРГАСЪ.

МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСПОРТИ

Обезмитяване, Комисиона, Инкассо.

Прѣдставители на първото българско акционерно дружество за международни транспортни въ София.

Иванъ Валець — Габрово

Освѣтъ прѣдставителствата на многото други къщи, има прѣдставителството на прочутата свѣтовна машинна фабрика Менусъ, акционерно д-во въ Франкфуртъ н. Майнъ, която е специална по фабрикуването общарски и кожарски машини. Отъ нея, съ прѣдставителството и съдѣйствието на къщата ни сж построени въ Габрово фабрики за обща: фабрика „Янтра“, фабрика „Прогресъ“ и фабрика „Бизонъ“, които дадоха отлични резултати. На интересующитѣ се сме готови всѣкога да изпрашаме всѣкакви каталози, проспекти, обяснения и др., стига да се отнесатъ до кантората ни.

А. Илиевъ & С-не

Централъ Варна, клонове Бургасъ, София, Русе, Сомовитъ, Пловдивъ, и Шуменъ.

КОМИСИОННА и ЕКСПЕДИЦИЯ.

Продажба: ГАЗЪ, СОЛЪ, МИНЕРАЛНИ МАСЛА, ЗАХАРЪ и МАРСИЛСКИ КЕРЕМИДИ.

Постояненъ пълненъ складъ отъ емледѣлчески и индустриални машини и оръдия

Д. Теневъ и В. Куртевъ

въ СТ. ЗАГОРА и РАДНЕВО.

Прѣпоръчватъ се на земледѣлцитѣ и индустриалцитѣ: американската модерно устрѣшенствувана машина вършачка „ФАРКАРЪ“; газожения моторъ „ХОРНЗБИ“; английска фабрикация, които сж цѣла благодатъ за земледѣлието и индустрията; прѣпоръчватъ се сжщо и германски и английски модели ДАРАЦИ за влачене вѣлна. Покупни условия и цѣни всѣкога най-износни, всѣкога добри за купувачитѣ.

Модерна парна фабрика за захарни издѣлѣя

Робертъ Презенти и С-не — Бургасъ

Произвежда неподражаемо най-доброкачествена ХАЛВА отъ таханъ и продава по цѣни безъ конкуренция Произвежда и други първокачествени захарни издѣлѣя. Поръчки въ фабриката.

Прѣдставителъ за цѣла Сѣверна България: ДАВИДЪ ЛЕОНЪ, София, ул. Ломска, 9.

Вълнено-Текстилно Анонимно Акц. Д-во

„Фабрика „Александръ“ — Габрово

Произвежда доброкачествени чисто вълнени камгарни и шрайгарни ПЛАТОВЕ, а така сжщо и всѣкакъв видъ ПРѢЖДИ за тъкане, фланели и гайтани.

Цѣни и условия износни.

Д-ръ Г. Тошевъ.

Въпроса за откриване нови пазари за нашата индустрия.*

Индустриалното развитие на България въ послѣднитѣ десетина години вървѣше съ усиленъ маршъ и общаваше едно добро бждѣще на страната. Главния поощрителенъ факторъ за това е, безъ съмнѣние, протекционистическата политика, която слѣдва нашата държава отъ една страна съ налагането на високи мита вътрѣшнъ чуждитѣ произведения, за да се ограничи чуждата конкуренция, а отъ друга съ раздаването на общи, специални и концессионни облаги съ закона за насърчение на мѣстната индустрия на всички — индустриални прѣдприятия, които отговарятъ на условията прѣдвидени въ закона. Тая протекционистическа политика има за своя главна цѣль прѣдъ всичко да запази и осигури вътрѣшния пазаръ за произведената на нашата индустрия и трѣбва да се признае, че тя даде очакванитѣ резултати. Новитѣ индустриални прѣдприятия въ България вирѣятъ изключително отъ вътрѣшния пазаръ. Обаче, когато се говори за откриване на нови пазари за нашата индустрия, то не се отнася до тия индустрии, които се хранятъ изключително отъ вътрѣшния пазаръ, а се иматъ прѣдъ видъ ония индустрии, които изнасятъ произведената си въ чужди държави.

Въ послѣднитѣ двѣ десетилѣтия развитието въ страната вървѣ много нѣколко индустрии, които експортиратъ най-големата частъ отъ произведената си и съществуватъ главно отъ чуждитѣ пазари, а не отъ вътрѣшния ни пазаръ. Тия индустрии сж текстилната и мелничарската и когато се говори за търсене нови пазари, иматъ се прѣдъ видъ тия индустрии. Слѣдъ година — двѣ ще имаме още една индустрия, която ще бжде принудена да търси пазари вънъ отъ границитѣ на България, именно захарната индустрия. Слѣдъ късо време ще имаме петъ крупни индустриални прѣдприятия за производство на захаръ, които скоро ще наводнятъ и завоюватъ вътрѣшния пазаръ и ще иматъ излишно производство, което ще трѣбва да изнасятъ. Така слѣдъ нѣколко години, ще имаме три експортни индустрии, които ще се нуждаятъ отъ чужди пазари и държавата ще бжде длъжна да ги подпомогне за задоволяване тази имъ нужда. Тогава въпроса за чуждитѣ пазари за нашата индустрия ще стане, още по актуаленъ.

Този въпросъ обаче е станалъ актуаленъ по настоящемъ повече отъ колкото по-рано, за което свидетелствува факта, че по него напоследѣтъ вървѣ много се заговори. Въ вѣстникитѣ „Търговски Фаръ“, „Варъ Търг. Вѣстникъ“ и др. се писаха напоследѣтъ статии, които искатъ да посочатъ на правителството единъ по правилнъ пътъ за постигането на тази цѣль. Въ послѣдното си годишно събрание Варненската Търговско-Индустриална Камара подига сжщия въпросъ. Така въпроса за откриване нови пазари за нашата индустрия се слага сега изново на обсъждане и за правилното му разрѣшение необходимо е да се погледне на него отъ най-различнитѣ възможни гледища точки.

Положението на нашитѣ двѣ експортни индустрии — текстилната и брашената — се влоши отъ 1908 година, отъ когато България започна да разрѣшава политически проблеми, които трѣбваше да доведатъ до реализирането на националенъ идеалъ — осигуряването пълната политическа независимост и пълното обединение на цѣлкупния български народъ. Съ прогласяването нашата пълна независимостъ отъ Турция въ 1908 година се направи една сериозна крачка напредъ къмъ постигането на тази цѣль; съ обявяването на съюзническата война противъ Турция въ 1912 година се прѣдприе втората, много по важна и много по сждбосна крачка въ сжщото направление, обаче и двѣтѣ тия отъ първостепенна важностъ политически събития се завършиха съ най-лоши послѣдствия за нашата експортна индустрия. Слѣдъ обявяването нашата независимостъ въ 1908 г. ние веднага изгубихме привилегиитѣ, които имаме въ Турция за нашия вносъ, именно: безмитното внасяне на нашитѣ текстилни произведения (шайа, аби, гайтани) и при намалено за брашената. При едно мито отъ 11% вътрѣшната стойностъ, на което се подлагаха всички европейски и други стоки, които се внасяха въ Турция, българскитѣ текстилни произведения вълизаша въ Турция безъ мито, а българскитѣ брашна при 8% мито. Събитие въ 1908 г. нанесе първия и твърдъ тежъкъ ударъ на тия двѣ наши експортни индустрии, понеже то биде използвано отъ Турция да очистиго привилегиитѣ и отъ тогава тѣхното положение стана мажнко. Сега, слѣдъ балканската

война на тия индустрии се нанесе вторъ много по тежъкъ ударъ, защото тѣ изгубиха една голѣма частъ отъ добрия турски пазаръ — цѣла Европейска Турция — Македония и Албания. Така тия политически събития дадоха тия резултати, че нашитѣ индустриални произведения изгубиха привилегиитѣ на турския пазаръ, а така сжщо и напълно изгубиха и Македония като пазаръ. Турският пазаръ, който хранеше, създаде и отгледа нашитѣ експортни мелничарска и текстилна индустрии, който я вървѣдига, биде изгубенъ и така сега изпѣква въпроса за търсене нови пазари за сжщитѣ индустрии въ много по остра и болезнена форма.

Какви срѣдства се прѣдлагатъ и посочватъ за осигуряване нови пазари за нашитѣ брашна и текстилни произведения? Тѣ сж слѣднитѣ:

- 1) Сключване благоприятенъ търговски договоръ съ Турция — това се прѣпоръчва като най-главното срѣдство;
- 2) Сключване сжщо такива договори съ Албания и Египетъ;
- 3) Освобождаване брашната отъ всѣкакви износни и пристанищни права;
- 4) Намаляване желѣзопътнитѣ тарифи за житата и брашната;
- 5) Намаляване навлото по българскитѣ параходи и създаване прѣки и редовни съобщения съ Турция, Албания и Египетъ и
- 6) Въвеждане износни премии за брашната.

Да разгледаме тия прѣпоръчвания отъ много страни срѣдства. Напоследѣтъ, понеже се водятъ по настоящемъ прѣговори съ Турция за сключване търговски договоръ, отъ разни страни се иска неврѣменно да се сключи износенъ договоръ. Отъ всѣкъждъ се вика, че съ Турция може и трѣбва да се сключи благоприятенъ търговски договоръ. Когато се говори за това има се прѣдъ видъ, получаване на сжщитѣ ония привилегии, които имаме по-рано на турския пазаръ. Нѣкой отиватъ даже до тамъ, че като анализиратъ износно-вносната търговия между България и Турция, намиратъ, че Турция има по голѣмъ интересъ да ни найпърво отстъпжтъ отъ колѣното България. По несъстоятелно третиране на този въпросъ едва ли може да се срѣдне. Съ подобно мждруване ние можемъ да заблудимъ само себе си, но не и Турция. Изглежда, че тамъ сж на друго мнѣние върху това, кой има по голѣми изгоди отъ таквъ договоръ, какъвто ние искаме. И самиятъ този шумъ около прѣговоритѣ съ Турция не издава ли нашата голѣма заинтересованостъ, т. е. нашата слабостъ? Не показва ли това, че ние сами се издаваме като притѣснени, като такива, които имаме по голѣма нужда отъ турския пазаръ, отъ колкото турцитѣ отъ нашия? Статистиката говори слѣдно за вносно-износната търговия между България и Турция:

Година	Вносъ отъ Турция въ България въ левове	Износъ отъ България въ Турция въ левове	Вносъ отъ Турция въ България въ цѣли	Износъ отъ България въ Турция въ цѣли
1896	9,923,618	22,086,997	20,31	20,31
1897	9,488,518	11,30	10,939,194	18,29
1898	7,444,885	10,24	16,614,057	24,97
1899	6,483,560	10,77	21,199,679	39,65
1900	4,656,155	10,05	18,001,907	33,35
1901	10,061,957	14,37	24,429,118	29,51
1902	11,077,375	15,57	22,211,497	21,42
1903	12,324,607	15,03	23,165,193	21,43
1904	17,023,465	13,13	25,645,209	16,27
1905	16,875,016	13,80	21,310,161	14,40
1906	18,052,512	16,64	21,699,345	18,94
1907	17,547,630	14,73	27,282,933	21,72
1908	19,152,758	14,72	33,482,223	29,80
1909	20,083,853	13,14	35,151,111	32,89
1910	21,024,305	11,85	44,282,147	34,31
1911	15,988,158	7,90	29,209,929	15,93
1912	13,424,030	6,85	15,971,316	11,05

Тѣзи числа говорятъ много ясно. Нашия вносъ за Турция съставлява една значителна частъ отъ общия ни износъ, а прѣзъ години тѣ на привилегиитѣ нашия износъ за Турция достигна до 30% и повече, значи 1/3, което показва голѣмия нашъ интересъ на турския пазаръ. Числата за износъ на Турция въ България обаче съвсѣмъ не показватъ, че Турция се намира въ зависимостъ отъ нашия пазаръ, защото нейния износъ за България отъ 20 милиона лева отъ цѣлия и износъ не съставлява 1/3, както е у насъ, а може би и не повече отъ 4 — 5%. Вънъ отъ това Турция не внася у насъ индустриални произведения, а земледѣлчески, когато отъ нашия износъ за Турция една значителна частъ се състои отъ индустриални произведения — брашна и текстилни произведения, което увеличава нашата зависимостъ отъ турския пазаръ. Турскитѣ управници знаятъ това и не сж отстъпчиви. Още съ нищо не се е доказало, че у тѣхъ има желание, да ни дадатъ исканитѣ отстъпки. Но даже и да има такава желание, има други сериозни прѣчки, които не имъ позволяватъ да

ни направятъ исканитѣ отъ насъ отстъпки. Тия прѣчки сж, че въ Турция заповѣднитѣ сж не турцитѣ, а европейцитѣ, които въ Турция иматъ много по голѣми интереси и които по никой начинъ не ще позволятъ да се направятъ такива отстъпки за нашитѣ брашна и текстилни произведения, че ние да конкурираме европейцитѣ и то въ една държава, гдѣто тѣ сж господиритѣ. Въпрѣки всички официални и други увѣрени, че прѣговоритѣ съ Турция отиватъ добръ, едва-ли може да се върва сериозно, че ще получимъ това, отъ което се нуждае нашата индустрия.

Така ние мислимъ, че въ Турция не ще добиемъ нѣкакви привилегии за нашата индустрия и ще бждемъ поставени тамъ на равна нѣба съ чуждитѣ индустрии. Нашиятѣ брашна и текстилни произведения ще плащатъ тамъ такава мито, какъто плащатъ и ония на европейскитѣ държави. Да добиемъ привилегии е невѣроятнo.

Сжщото положение ще е и въ Египетъ и Албания. И въ тия пазари ние ще бждемъ поставени на равни условия съ голѣмитѣ европейски държави. Не съществуватъ нито политически, нито економически причини, които биха накарали тия държави да ни направятъ нѣкакви специални отстъпки. Макаръ за въ бждѣще Албания да бжде приятелка на България, но, тъй като тя е рожба на великитѣ сили, ще съществува само по тѣхно благоволение, то тя по никой начинъ не ще бжде свободна въ външната си политика, а ще слуша ония които я създадоха. Тѣ обаче никога не ще допустятъ България да добие економически прѣдимства въ Албания.

Казано на късо: българскитѣ индустриални произведения не могатъ да бждатъ третираны по благоприятно отъ сжщитѣ на другитѣ държави въ пазаритѣ на Турция, Египетъ и Албания. Тѣ ще бждатъ облагани съ такъва мито, съ какъто се облагатъ тия на всички други държави. Нѣма основания, които да данатъ вѣра, че ще съставяме нѣкакви изключения, че насъ ще ни фаворизиратъ повече отъ другитѣ. Да продължаваме да говоримъ за това и да го върваме, значи да се самозаблуждаваме, да се самозалъгваме. Трѣбва да се тури край на тия празни надежди и да потърсимъ други, по ефикасни срѣдства за поощрение на нашия индустриаленъ износъ.

Останалитѣ срѣдства, прѣпоръчвани за тази цѣль, изброени погорѣ въ точки 3, 4 и 5, трѣбва безусловно да се възприематъ отъ държавата и приложатъ на практика. По тоя начинъ дѣйствиелно ще се добие извѣстно намаление въ разноснитѣ при експорта и ще се даде едно осезателно насърчение. По тѣзи пунктове нѣма да се спираме повече, защото считаме, че по тѣхъ не може да става споръ и че може само да се иска по скоростно имъ приложението.

Най-послѣ иска се въвеждането на износни премии като срѣдство за насърчение експортната ни индустрия, прѣдимо брашната. Този въпросъ е повдигнатъ вече много пъти у насъ, обаче не се намѣри до сега правителство, което да се рѣши да излѣзе прѣдъ Народното Собрание съ подобно прѣдложение. Теоретически може да се оспора полезността и допустимостта на износни премии. Да се поощрява една индустрия чрѣзъ такива премии значи да се искатъ нови жертви отъ държавата и населението, безъ да е на лице вѣроятността, че такива премии ще станатъ единъ денъ излишни, т. е. че поощряваната индустрия толкозъ ще закрѣпне, че да може да съществува безъ такива. Изобщо такава едно срѣдство е непопулярно у насъ и една ли ще се намѣри правителство, което да пожелае да ги въведе и практикува.

И така, отъ изброенитѣ срѣдства, които се прѣпоръчватъ за откриване нови пазари за нашата индустрия, първото — сключване благоприятни търговски договори съ Турция, Египетъ и Албания — е не-надежно, понеже считаме за невѣроятнo и невъзможно добиването на нѣкоя особени и специално за нашата индустрия облаги. Въ тия пазари българската индустрия ще остане да се бори съ чуждата конкуренция при еднакви условия и тукъ тя ще има да се надява само на своята собствена сила и похватностъ на индустриалцитѣ. Другитѣ срѣдства — прѣмахване износни и пристанищни такси, намаление тарифитѣ по желѣзницитѣ и създаване прѣки параходни съобщения съ тия пазари, като се намали навлото — трѣбва безусловно да се възприематъ и въведатъ. Други държави практикуватъ широко тия срѣдства и ние въ това отношение, особено въ добритѣ и евтинитѣ параходни съобщения, едва ли ще можемъ да направимъ за нашия експортъ това, което тѣ правятъ.

Съ това обаче не се изчерпватъ срѣдствата за откриване нови пазари за нашата индустрия. Има друго едно срѣдство, много по-ефикасно, обаче за него никой нищо не говори, нито даже го споменаватъ. За това може само да се съжалева. Това срѣдство е създаване митнически съюзъ между балкан-

скитѣ държави, между България, Румъния, Сърбия, Черна Гора, Албания и Гърция. На сѣгашни слѣдъ станалитѣ прѣзъ миналата година събития между тия държави, при голѣмото огорчение и умраза, които се създадоха у българския народъ спрѣмо тия му съседни, явява се едва ли не твърдъ смѣло предложение на този въпросъ, толкозъ позе, че върмето, прѣзъ което се разиграха тия скръбни събития, е твърдъ близо и споменитѣ съсѣмъ прѣсни. Обаче отъ желание да освѣтимъ постаяния въ началото въпросъ всеотрайно, даже и при свѣсѣмъ пичожната вѣроятностъ да се възприеме отъ България идеята за създаване на митнически съюзъ между балканскитѣ държави, ние ще разгледаме въпроса теоретически, като оставимъ на върмето да цѣри създаденитѣ рани между балканскитѣ народи и да осъществи тази идея.

Единъ митнически съюзъ между балканскитѣ държави е възможенъ прѣдъ всичко само слѣдъ възстановяването на нормални и приятелски отношения по между имъ. За балканскитѣ държави и народи той има двойни прѣимущества: економически и политически. Економическитѣ прѣимущества отъ единъ митнически съюзъ между балканскитѣ народи се състоятъ въ тона, че се осигурява и поощрява индустриалното имъ развитие; политическитѣ прѣимущества сж, че се осигурява тѣхното самостоятелно политическо съществуване.

Балканскитѣ държави сж застрашени както економически, така и политически. Въследствие неимовѣрно силното развитие на индустрията въ голѣмитѣ европейски държави и нуждата за тѣхъ отъ външни пазари за пласиране на излишка отъ производството имъ, ние виждаме, какъ тия държави се стремятъ да си осигурятъ такива по два начина: чрѣзъ економическо проникване въ чужди тѣмъ страни, въ които тѣ влагатъ капиталъ, като строятъ пристанища, желѣзници, фабрики, експлоатиратъ разни минни даватъ заеми и пр. и послѣ чрѣзъ политическо завладяване. Всички европейски държави прѣдпочитатъ втория начинъ, защото като завладѣе нѣкоя отъ тѣхъ напълно една чужда страна, то тамъ тя става пълненъ господаръ и може сама да използва всичкитѣ ъ богатства, безъ да срѣще конкуренция. Така историята на народитѣ прѣзъ послѣднитѣ 15 — 20 години ни дава много примѣри отъ такава естество. Нека ги изброимъ. Сѣд. Щати на Сѣв. Америка обявиха война въ 1898 г. на Испания и завладѣха Филипинскитѣ острови и Куба; Англия води въ 1900 до 1902 г. война съ Буритѣ въ южна Африка и завладѣа една твърдъ голѣма област; всички европейски държави сж заграбили по нѣщо отъ Китай; Япония води война съ Китай въ 1894 години и отне полуострова Лиаотунгъ съ Портъ-Артуръ; Послѣ Русия води война съ Китай въ 1900 г. и отне Манджурия и Портъ-Артуръ; за сжщитѣ области Япония обяви и води 1904 и 1905 г. война на Русия, като завладѣа и Корея; най прѣсния примѣръ е войната на Италия противъ Турция за Триполи, съ която послѣдната областъ биде отнета и заграбена. Така ние виждаме, какъ голѣмитѣ европейски държави като стрѣнници се хвърлятъ върху всѣка слаба и малка държава и я завладяватъ. Ето защо тѣ съставляватъ една голѣма и постоянна опасностъ за по-слабитѣ и малки държави, които сж обречени да станатъ тѣхна жертва. Колкото повече голѣмитѣ държави се засилватъ индустриално и се трупатъ въ тѣхъ свободни капиталъ, които търсятъ пласиране въ странство, толкозъ повече тѣ ще се стрѣмватъ къмъ завладяване на чужди държави, къмъ образуване на колонии, толкозъ повече тѣ ще ставатъ опасни за беззащитнитѣ държави.

Когато политическото завладяване е невъзможно, тогава голѣмитѣ държави се задоволяватъ съ другия начинъ, именно економическото проникване. Като най-поразителенъ примѣръ отъ такава економическо проникване имаме съ сѣсѣдната намъ Турция. Всички европейски държави, кои по-вече, кои по-малко, сж се загнѣздили въ Турция, вложили сж капиталъ въ всевъзможни прѣдприятия, придобили сж разни концесии и привилегии и използватъ богатствата ѣ и експлоатиратъ економически. Турция е заробена, завладена економически отъ европейскитѣ държави и това се счита като една подготовка и на политическото ѣ заробване. За тая цѣль тя вече е раздѣлена на сѣри на влияния, гдѣто всѣка една отъ европейскитѣ голѣми държави е пълна господарка. На такава економическо проникване е подложена сега и грамадната Китайска империя, която сжщо е раздѣлена на сѣри на влияния и които е осежда на да стане жертва на европейския капиталъ. На подобно економическо проникване е подложенъ и Балканският полуостровъ. Тукъ обаче най-силно се стреми Австрийския капиталъ, който, по липса на други свои колонии и по негъжливостъ да си създаде такива въ другитѣ материи, избралъ е за свое поле на дѣйствието Балканския полуост-

* Изъ сп. „Извѣстия на Бургаската Търг. Индустриална Камара“.

ПРИ

Математическият му резерв, единствената истинска гаранция за осигурителните предприятия пропорционално на времето и поетите задължения, сж по голъми отъ тия на всъко друго общо застрахователно дружество въ страната ни.

ИСКАЙТЕ ОФЕРТИ.

A black and white photograph of a large, multi-rotor mechanical device, likely a cryptographic machine. The machine features several large cylindrical components, possibly rotors or drums, arranged in a row. It has a complex arrangement of gears, levers, and other mechanical parts, suggesting a sophisticated system for processing information. The device is mounted on a sturdy base and appears to be a significant piece of early 20th-century technology.

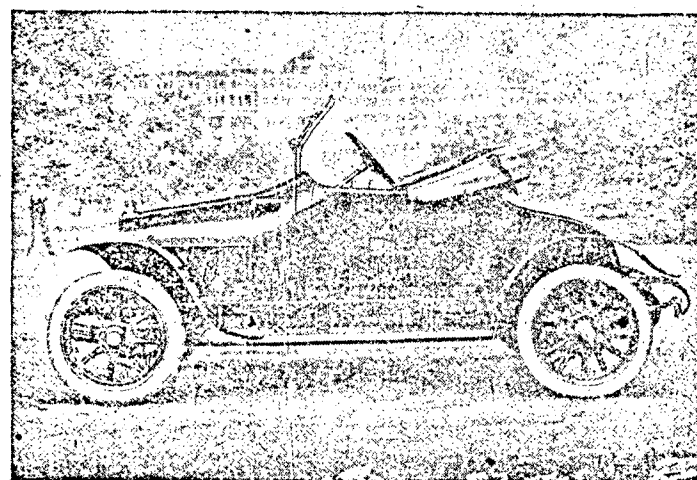
Генерално представителство: **Е. Мюлхаупт С-не Командитно Д-во**
 Машинна фабрика и жълзгорница
 РУСЕ

Условия най-либерални

Свѣдѣнія и каталози изпращае на
интересующитѣ се.

Печатница Ст. Д. Боевъ, Бургасъ. Телефонъ № 135.

“PREFACE”

Главенъ депозитъ у прѣдставителитѣ: *Л. Шпетеръ & М. Лѣсковъ*
бул. „Дондуковъ“ № 51, София.

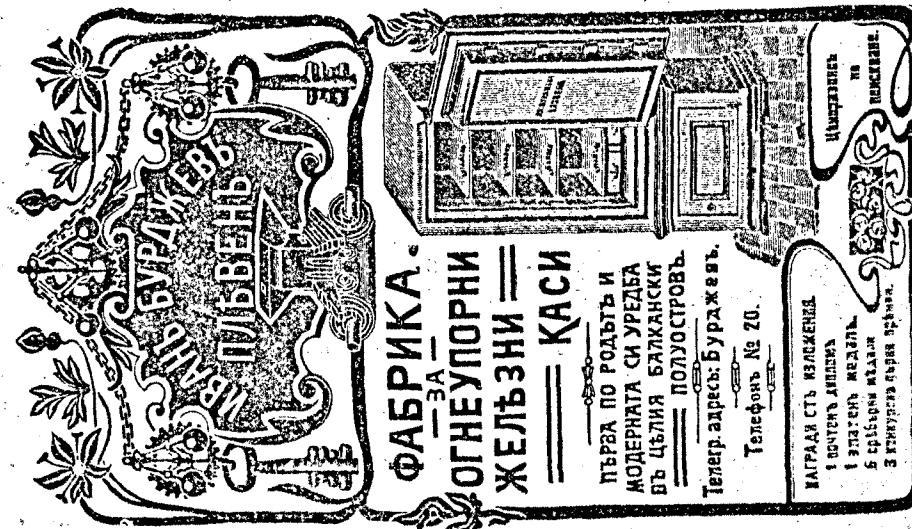
Депозитъ отъ
царскіи стоки
Самовари Баташева
Чай Губкинъ Кузнецова
Французски вина, коняци, ликери и пр.
Шампанско „Mumm & Co“
Руски спиртъ
Английски камени въглища, Боксъ, Антра-
цитъ и пр.
Ближнии и канцеларски стоки.

ПРЕДСТАВИТЕЛИ ЗА БУРГАСЪ: БЪЛГ. ГЕНЕР. БАНКА.
ПЛОВДИВЪ: „ „ „

И. М. ЩЕРНЛИБЪ & С-ие — ВАРНА.

Александръ Краусъ & Г-не Русе
ул. Митарна № 10.

Галоши шведски и американски.

§ § БУРГАСЪ. § §

Откритъ на 1 октомври т. г. Стаи съ по едно или двѣ легла богато наредени. Чистота примѣрна.
Намира се на главната улица, въ центра на града.

Съдържатели: Ст. Петровъ & Ст. М. Андоновъ.